

DAMEN Stan Patrol 4207, Zearend, Visarend

Holandská loděnice DAMEN je známá hlavně designem a výrobou pracovních lodí. Její hlavní centrála je v Gorinchem, ale do její skupiny patří větší počet loděnic v Holandsku i ve světě. Některé lodě, alespoň výroba trupů a nástaveb, jsou kontraktovány a v domovských loděnicích skupiny DAMEN se pouze dokončují.

Jedním z úspěšných projektů posledních let je Stan Patrol 4207. Je to rychlý člun určený pro celní službu nebo pobřežní stráž. Jeho design vznikl v roce 1998, kdy byly objednány první 3 čluny pro Nizozemské Antily a Arubu. Jejich úspěch vedl posléze k dalším objednávkám od celní služby Velké Británie, Nizozemské celní služby, Vietnamské záchranářské organizace a Jamajských ozbrojených sil – pobřežní stráže. Dalších 60 podobných lodí bylo prodáno jako licence pro Americkou Pobřežní Stráž.

Tyto lodě jsou už několikátým projektem. Oproti svým předchůdcům byl kladen důraz na prodloužení doby, které mohou strávit na otevřeném moři. Díky spolupráci s Technickou Univerzitou v Delftu, byl také vypracován dokonalejší tvar trupu, který má mnohem menší hydrodynamický odpor, jak při hlídkové rychlosti plavby, tak při maximu. Prostory pro posádku jsou umístěny v místě s nejmenší akcelerací (v různých směrech), umožňuje to pohodlnější práci a odpočinek. Rychlý pomocný člun (*Rigid Inflatable Boat - RIB*) může být v závislosti na konfiguraci umístěn na ramenovém jeřábků nebo na zabudovaném skluzu na zádi. Obojí konfigurace přitom umožňuje spouštění a naložení člunu během plavby, což je také užitečná vlastnost pro tento typ lodí. V případě jeřábků je na levoboku (*Portside*) umístěna výklopná vzpěra, která slouží pro vedení lana, na kterém je člun během spouštění nebo nakládání navázán ve vleku. Samozřejmě je také kladen důraz na nízké provozní náklady a jednoduchou obsluhu všech systémů na lodi, ve výsledku tak může během plavby loď plně ovládat pouze jeden člen posádky (*One Man Bridge Operation*).

Hlavní rozměry:

délka max.	42,8 m
šířka max.	7,1 m
šířka trupu	6,9 m
výška trupu uprostřed	3,8 m
ponor v místě šroubů	2,5 m
rychlost	25 uzlů
palivové nádrže	22,5 m ³
pitná voda	6,5 m ³
posádka max.	12 + 4 pasažéři
vytrvalost	1800 nm při 12 uzlech

Na fotografiích jsou lodě holandské celní služby Visarend a Zearend, postavené v roce 2001 a 2002. Také připojené nákresy se týkají právě těchto lodí. Visarend má svou základnu ve vojenské námořní základně v Den Helderu, zatímco Zearend více na jih u vjezdu do Rotterdamského přístavu v Hoek van Holland. Lodě nizozemské celní služby jsou ještě něčím výjimečné – jako jediné mohou mít vypnutý systém AIS, který je jinak pro všechny lodě nad 100 GRT povinný. Důvod je jednoduchý, AIS (*Automatic Identification Shipping*) je systém pro automatické rozpoznávání plavidel, každá loď vysílá informace o sobě, kurzu a rychlosti a ty se pak mohou zobrazovat na dalších lodích v blízkém i dalekém okolí. Samozřejmě

v případě celní kontroly je taková informace nežádoucí. Vzhledem k technickému řešení AIS, je možné tyto informace poslouchat i na souši a tak jsou v některých regionech AIS dostupné živě i na Internetu (www.aislive.com, <http://www.marinetraffic.com/ais/> - je možné stáhnout i KML soubor pro živé zobrazení v www.google.com/earth). Tam se také můžete podívat, jak to funguje. Serverů se živým (nebo zpožděným) AIS se dá najít více, tuto službu už nabízí i www.shipspotting.com, ovšem tam je placená.

Za umožnění přetisknutí generálních plánů patří poděkování firmě DAMEN v Gorinchem, www.damen.nl.

Ing. Jiří Syrovátka